

TRANSILVANI'A.

Fôia Asociațiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Acésta fôia ese
cate 3 côle pe luna
si costa 2 fiorini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, éra pentru
nemembrii 3 fr.
Pentru strainatate
10 franci cu porto
postei.

Abonamentul se
face numai pe cate
1 anu intregu.
Se abonéza la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiiu, séu prin posta
séu prin domni co-
lectori.

Nr. 18.

Brasiovu 15. Septembre 1871.

Anulu IV.

Sumariu. Protocolu despre a XI. adun. gen. a asoc. (Fine). — Raportulu secret. II. despre activitatea comit. asoc. trans. in an. 187°/₁. — Monografi'a Fagarasiului. — Colectiune de diplome istorice transilvane. (Continuare). — Padurile si insemnatatea lor. — Publicarea baniloru incursi.

Protocolu despre a unusprediecea adunare gen. a asoc. trans. pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, tienuta in Fagarasiu in 7—8. Augustu 1871 sub presidiulu dlui cons. aulicu in pens. Iacobu Bolog'a.

Siedintia II.

tienuta in 8. Augustu 1871.

10. La 9³/₄ ôre a. m. dn. presiedinte deschide siedinti'a si cetesce:

a) O depesia telegrafica d'in Sabesiu, prin care romanii de acolo invita asociatiunea pre anulu 1872 la Sabesiu.

b) O telegrama d'in Clusiu, prin care romanii de acolo saluta adunarea si se rôga pentru efeptuirea propunerii facute de Vaida in Gherl'a si primita de adunarea de acolo, si a cartii economice.

c) O depesia telegrafica d'in Siemleu, in care inteliginti'a romana de acolo saluta adunarea.

d) O telegrama a romaniloru d'in Orasteia, in care saluta adunarea, si se invita pre anulu 1872 la Orasteia.

Se primesce cu placere si se iau spre sciintia.

11. Dn. presiedinte e de parere, cà de si ar fi la ordinea dilei raporturile comissiuniloru, totusi afla de corespundietoriu a se continuá mai antaiu cu cétirea disertatiuniloru, de aceea invita pre dn. dr. Nic. Popu a-si ceti disertatiunea sa.

Primindu-se acésta si d'in partea adunarei, dr. Nic. Popu si tiene discursulu seu despre music'a vocale, si este aseultatu cu deosebita atentiune, ér la finire aplaudatu cu entusiasmu.

12. Se pune la ordinea dilei cetirea protocolulu siedintiei d'in 7. Augustu a. c., care primindu-se fara modificare, se dechiara de verificatu.

13. Dn. presiedinte invita comissiunea censuratória a-si face raportulu seu despre starea in care au aflatu cass'a asociatiunei pre an. 187°/₁.

La acésta referentele comissiunei dn. Ioanu Ratiu cetesce raportulu, care se alatura la protocolu sub F, dechiarandu, cà a aflatu tôte socotelile asociatiunei, precumu si ratiociniulu despre administrarea fondului academiei romane de drepturi deplinu esacte si in cea mai buna ordine, de aceea propune a se dá cassariulu asociatiunei dn. capitanu in pens. Const.

Stezariu absolutoriu si a i-se esprime d'in partea adunarei recunoscentia pentru servitiulu celu acuratu.

Se primesce de adunare fara desbatere intre urari de „se traiésca.“

14. Referentele comissiunei pentru inscrierea membriloru celoru noiu dn. George Bucsia, cetesce list'a membriloru noiu inscrisi si a sumelor incassate, care se alatura la protocolu sub G.

Membri intrati de nou se primescu d'in partea adunarei cu eschiamatiuni vii de „se traiésca.“

15. La invitarea presidiului dn. Nic. Cipu raportéza despre resultatulu concertulu datu eri séra in folosulu academiei romane de drepturi aratandu, cà venitul intregu dela acela este de 241 fr. 90 cr. v. a. si 1 galbenu. In urm'a acestui raportu dn. presiedinte amintindu, cà meritulu de a fi produsu unu venitu asia de frumosu pentru academia, este de a se ascrie concertantiloru, dnei Elis'a Circ'a, dloru dr. Nic. Popu, Pantilimonu si George Dim'a, D. Ciurecu si Arnoldu Friedsmann, propune a se aduce dnei si dloru concertanti multiamita la protocolu, éra banii incassati a se predá dlui cassariu pre langa cuietantia.

Se primesce, si concertantiloru li se esprime via multiamita intre urari de „se traiésca.“

16. Dn. secret. II. I. V. Rusu referindu-se la raportulu comissiunei pentru inscrierea membriloru celoru noiu, si facându cu placere amentire despre sumele cele frumoése adunate prin zelulu si staruinti'a dloru pretori George Popu Gridanulu, Bucuru Negrilla, Ioanu Ratiu, Efremu Pandrea si Tom'a Cipu, propune a se aduce acestoru domni d'in partea adunarei multiamita protocolaria.

Ceea ce se primesce cu placere.

17. Punendu-se la ordinea dilei raportulu comissiunei bugetarie referentele acesteia dn. Ioanu Codru Dragusianulu cetesce postu de postu bugetulu statoritu de majoritatea comissiunei pre anulu 187¹/₂ pre bas'a proiectulu de bugetu facutu de comitetulu asociatiunei in siedinti'a sa d'in 2. Aug. 1871 si alaturatu la protocolu sub lit. H, aratandu totu-deodata cà in comissiune s'a ivitu si unu votu separatu al minoritatii, care si-a reservatu a-si face propunere sa deosebitu, la posit. 1-a d'in proiectulu bugetaritu

Dupa acésta dn. presiedinte pune la ordine desbaterea generala asupra bugetulu, lá care dn. protc

popu Ioanu Metianu luandu cuventulu arata, că nu afla in bugetu neci unu stipendiu menitu pentru juristi, de cari avemu inca mare trebuintia, de aceea propune, a se prevedea in bugetulu an. 187 1/2 doue stipendie pentru juristi, fiendu a se luá sum'a necesaria d'in remuneratiunea prevediuta in bugetulu comitetului pentru unu cancelistu alu asociatiunei si oblegandu-se juristii stipendiati a lucrá in cancelari'a acésta.

Dn. dr. Racuciu intréba, că nu ar fi bene se se cetésca si votulu minoritatiei, la care raspunde negativu dn. Elia Macelariu.

Dr. Borcia spriginesce propunerea dlui I. Metianu cu adausulu, că se se decida numai in principiu crearea a doue stipendie pentru juristi, éra isvorulu d'in care se se forméza acestea, se se erueze la desbaterea speciale.

I. V. Rusu e contra delaturarei unui cancelistu alu asociatiunei, de alta parte inse se invoiesce in principiu cu propunerea de a se creá stipendie si pentru juristi.

Ios. Puscariu spriginesce propunerea lui Metianu.

In fine modificandu-si I. Metianu propunerea in sensulu cuventeloru dr. Borcia, presidiulu pune la votisare acésta propunere si adunarea o primesce.

Dn. Marinu propune cu privire la postulul alu 9-lea d'in bugetu, că stipendistulu asociatiunei menitu de a studiá agricultur'a si silvicultur'a afara d'in Transilvani'a, se se deoblige a studiá numai agronomia si a serví apoi cá profesoriu la unu institutu romanu de agricultura infintiandu in patria.

Asupra acestei propuneri se incinge desbaterea, la care iau parte I. Puscariu dechiarandu-se contra dn. presedinte, care e de parere, că stipendistulu se se ocupe mai antaiu cu agricultur'a si apoi dupa absolvirea acesteia si cu silvicultur'a.

I. Codru Dragusianulu propune, că stipendiulu se fia menitu numai pentru silvicultur'a; Gremoiu si Metianu, spriginescu propunerea lui Codru Dragusianulu. In fine Macelariu aratandu, că aceste se tienu de desbatere speciale, propune inchiderea desbaterei generali si trecerea la desbaterea speciale, care propunere se primesce d'in partea adunarei.

Comisiunea bugetariu propune cu majoritate postulul I., remuneratiune pentru secretariulu I. cá redactoriu alu fóiei asociatiunei trans. cu 400 fr. v. a.

La acésta dn. adv. I. Pop'a desfasiura votulu separatulu alu minoritatii, că de óre-ce prin edarea fóiei Transilvani'a, pana acumu nu numai că nu s'a adusu neci unu venitu fondului, ba d'in contra pre totu anul deficitu, si apoi de alta parte fói'a cumu se derigéza de presentu, inca se cetesce prea puçinu si prin urmare nu avemu neci folosu spirituale dela ea, astfeliu propune incetarea fóiei „Transilvani'a“ si stergerea postulului de 400 fr., cá remuneratiune pentru redactorulu ei, d'in bugetu.

Escandu-se o desbatere infocata asupra acestui punctu, propunerea lui Pop'a e combatuta de I. Ro-

manu, Vis. Romanu si I. Rusu, care sustienu propunerea majoritatiei, d'in motivele, că asociatiunea nóstre nu este banca de castigu materialu, ci scopulu ei este curatu intelectuale si că astufeliu nu avemu de a asteptá d'in edarea fóiei ceva castigu materiale, si apoi in privintia intelectuala, fói'a este destulu de insemnata si corespundiatória scopului asociatiunei.

Iosifu Puscariu este pentru votulu minoritatiei.

Dr. I. Borcea face in privinti'a acestei cestiuni propunere, că postulul 1 si 2 d'in bugetu se se contraga intru unulu, staverindu-se numai pentru unu secretariu salariulu anuale de 600 fr. v. a., si acestu secretariu se fia obligatu a redige si fói'a „Transilvani'a.“

Dr. Nic. Popu sustiene propunerea minoritatiei, pre candu dn. Vis. Romanu si adv. Romanu pledéza pentru sustinerea fóiei, propunendu celu d'in urma inchiarea desbaterei asupra acestui obiectu.

Dupa-ce dn. redactoriu alu Transilvaniei George Baritiu, ísi desfasiura punctele sale de vedere, d'in cari a purcesu la redigerea fóiei desu-amintite, aratandu totu-odata greutatile cu cari a trebuitu se se lupte la redactarea fóiei, de óre-ce densulu, nu a primitu sucursulu spirituale alu publicului in acésta privintia, éra de alta parte densulu, la primirea redactiunei, si-a oferitu espresu colucrarea sa, numai pre terenulu istoricu, astufeliu au urmatu, că in fói'a n'au potutu se apara materii variate, pentru tóte clasele publicului, si d'in acestea motive, densulu simtindu greutatea, cu care e impreunata redigerea fóiei, mai de multe ori si-a datu demisiunea sa, si éra acumu de nou ísi depune inaintea adunarei demisiunea sa de secretariu primariu, propunendu, că spre venitoriu fói'a se se redige in Sibiu, in sinulu comitetului; si dupa-ce mai vorbescu dn. I. Pop'a pentru propunerea minoritatiei si Codru Dragusianu pentru votulu majoritatiei, face Macelariu propunerea formale, că in privinti'a votisarei asupra acestui punctu, se se purcéda la votisare nominale. Acésta propunere formale se spriginesce de dn. redactoriu alu „Federatiunei“ Ales. Romanu.

In urm'a acésta I. Pop'a in numele minoritatiei recede dela propunerea sa, si-si sustiene numai propunerea dn. Borcea.

Dupa-ce demisiunarea dlui Baritiu nu se primesce d'in partea adunarei, dn. presedinte intréba, déca adunarea voiesce a se pune la votisare propunerea dn. Borcea.

Inainte de a se trece la acésta, mai vorbescu in acésta cestiune Nic. Densusianu combatendu propunerea dlui Borcea, I. Rusu dechiarandu, că-si dá demisiunea de secretariu II., déca se va primí propunerea acésta, si Nic. Stravoivu spriginindu propunerea lui Borcea.

In fine dn. Vis. Romanu si Ios. Romanu spriginindu in principiu propunerea lui Borcea, facu urmator'i'a noua propunere: „Positiunile d'in bugetu de câte 400 fr. v. a. pentru fia-care d'in ce-i doi secretari ai asociatiunei, se se primésca cu acelu adausu,

cá in casu candu dn. G. Baritiu totu aru mai sta pre langa demisiunea sa, comitetulu se fia autorisatu a dispune cele de lipsa pentru redigerea fóiiei, provisorice, pâna la cea mai de-aprópe adunare.“

Alutanu. pledéza pentru propunerea comisiunei, pre candu I. Rusu se róga de nou a i-se primí demisiunea, éra Macelariu recomanda propunerea lui V. si I. Romanu. Dupa acésta la staruinti'a unoru membrii se pune la votisare nominale propunerea dlui Borcea, si dupa-ce se conscriu d'in partea notariatului numele membriloru presenti, constatandu-se numerulu de 50, se purcede la votisare nominale si se respinge propunerea dlui Borcea cu 35 voturi contra 15.

Dupa acésta se pune la votisare prin ridicare propunerea lui V. si I. Romanu, care se primesce cu maioritate.

Dn. secretariu II. Rusu dechiara, cá-si reserva dreptulu a sustiené séu retrage demisiunea sa, dupa-ce se va fi votatu bugetulu.

18. Dn. presiedinte cetesce o depesia telegrafica a dlui prof. I. Antinescu d'in Ploiesci, prin care acesta aduce urarile sale asociatiunei, si o telegrama a dlui adv. d'in Abrudu I. Harsianu, prin care acesta insciintieza adunarea, cá ofere in favorulu academiei romane de drepturi 200 fr. v. a.

Ambele telegrame se primescu d'in partea adunarei cu vii urari pentru sanetatea respectiviloru.

Cu acésta fiendu tempulu inaintatu, la 2 óre d. a. se redica siedinti'a prefigunduse d'in partea presidiului continuarea ei la 5 óre d. a.

(Va urma.)

Raportulu secret. II. despre activitatea comitetului asoc. trans. in decursulu an. 187°/₁.

Prea onorata adunare generale!

I.

Comitetulu asociatiunei trans. pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, conformu §-lui 32 lit. g. d'in statute, are onóre prin subscrisulu, a supune la cunoscienti'a si apretierea prea on. adunari gen. lucrarile sale mai momentóse de pre a. asoc. 187°/₁ si totu-odata a-si presentá propunerile sale, relative la promovarea afaceriloru asoc.

Comitetulu asoc. in decursulu anului ce espiréza degiá, a tienutu cu totulu 20 siedintie, d'in care 10 ordinare si éra si 10 estraordinare. Dupa cumu se dovedesce destulu de invederatu d'in respectivele procese verbali, publicate regulatu in intregu coprensulu loru in organulu asoc. „Transilvani'a," comit. s'a nesuitu cu tóta potentiós'a acuratetia a corespunde missiunei sale. Mai inainte de tóte si-a tienutu de datoria principale, a se ocupá — pre langa alte afaceri curente — cu punerea in lucrare a conclusaloru aduse in adunarea gen. d'in anulu trecut. D'intr'acele vine a se mentiuná aici conclusulu de sub p. XIV. relativu la impartirea stipendialoru si ajutoria-

loru preliminate pre 187°/₁. Atátu stipendiale cátu si ajutoriale asoc. se conferira pre cale concursuale, urmanduse si cu asta oca siune principiulu, cá aceli teneri, carii in anulu precedente se bucurara de vre-unu stipendiu d'in partea asoc., se se lase si pre an. scol. 187°/₁ in usuarea avutelor stipendia, déca satisfacéandu conditiuniloru recerute, le-au meritatu prin progresulu in studia si prin portarea morale. Ast-feliu, conformu amentitului principiu se lasara in usuarea avutelor stipendia urmatorii teneri: Petru Em. Prodanu si Ioane Marcusiu, ambii ascultatori de filosofia in an. III-lea, fia-care cu stipendiu de câte 300 fr. v. a.; Stefanu Chirilla practisante in specialitatea agronomica la inspectoratulu dominiului archiducelui Iosifu in Kis-Jenó, cu stipendiu de 330 fr.; si Nic. Fogarasiu studente in VI. clase la scól'a reala evang. d'in Sibiiu. Celealalte stipendia se conferira pre cale concursuale in modulu urmatoriu: a) unu stipendiu de 300 fr. destinatu pentru unu ascultatoriu de tehnica se conferí tenerului Mich. Vasilie stud. la institutulu politehnicu in Vien'a; b) doue stipendia de câte 50 fr. destinate pentru gimnasisti, se conferira teneriloru August. Moldovanu, studente in VIII. clase la gimnas. d'in Naseudu, si lui Valeriu Ardeleanu, stud. éra si in VIII. clase la gimnas. de statu d'in Sibiiu; c) unu stipendiu de 50 fr. destinatu pentru unu realistu, se conferí lui Nicolae Trandaburu, stud. in II. clase la scól'a reala rom. d'in Brasiovu. d) In asemenea modu se impartira si ajutoriale destinate pentru sodali, capaci de a se face maestrii, cumu si pentru invetiaceii de meseria, si anume: doue ajutória de câte 50 fr. pentru doui sodali de meseria, se conferira lui Demetriu Caianu, sodalu de fauru si lui Vas. Dolianu, sodalu de pantofariu, ambii d'in Clusiu, ér cele 4 ajutória de câte 25 fr. destinate pentru invetiaceii de meseria se conferira lui Dem. Lucaciu, invetiacelu de ciobotaríia (cismariu) in Fenesiulu-sasescu, lui Ioane Tohati, invetiacelu éra si de ciobotaríia in Bistritia, lui Artemiu Trifanu, invetiacelu de ciobotaríia in Abrudu, si in urma lui Ioanu Vesteméanu, invetiacelu de papucaríia in Sibiiu. e) In urma se mai impartira si doue premia de câte 25 fr. destinate pentru prasitorii de altoi, si anume: unulu se conferí lui Nic. Resnovanu d'in Brasiovu, ér celealaltu se conferí lui Mich. Domide invetiatoriu in San-Giorgiu. Prin urmare asociatiunea nóstra d'in modestele sale midiulóce a mai sacrificatu pre altariulu scientieloru si alu culturei, cumu si pentru incuragiare la imbratiasirea meseriiloru cá unu factoriu importante pentru ameliorarea starei materiale a natiunei, a sacrificatu sub titlu de stipendia si ajutória si pre an. 187°/₁, ce espiréza degiá, considerabil'a suma de 1680 fr. (a se vedé protoc. sied. comit. d'in 31. Aug., 23. Sept., 14. Oct., 8. Noembre si 6. Dec. 1870).

Conformu conclusului luat in adunarea gener. dela Naseudu a. tr. sub p. XVII. pos. 2 si 8, s'au mai publicatu d'in partea comitetului, concursa: a) pentru elaborarea unei carti agronomice acomodate pentru

poporul nostru, defigându-se terminulu concursului până in 1. Maiu 1872, si unu premiu de 500 fr. v. a. b) Altu concursu pentru elaborarea unei carti de igienă popularia, cu terminulu până la adunarea gen. a asoc. d'in an. 1872 si pre langa premiu de 50 galb. (a se vedé prot. sied. comit. d'in 8. Noembre 1870), S'a impartasitu cu subcomitetele despartimenteloru cerc. ale asoc. conclusulu adun. gener. dela Naseudu de sub p. XVII. pos. 3 lit. b) relativu la introducerea unui registru (carte de auru), in care se se eterniseze numele barbatiloru celoru mai distincti prin beneficia si sacrificia in favórea inaintarei literaturii si culturii poporului romanu (sied. comit. d'in 8. Noembre 1870).

S'a impartasitu cu comitetele despart. cerc. ale asoc. degiá infientiate altu conclusu alu adunarei gen. dela Naseudu de sub p. XVII. pos. 7 relativu la cumperarea unui bunu corespundietoriu d'in midiu-lócele asoc., cerenduse concursulu benevoitoriu alu acelor comitete cerc. in privinti'a realisarii scopului intentionatu. Pána acumu inse acestu comitetu n'a primitu d'in neci o parte neci o scire, cu atátu mai puçinu vreunu ofertu despre unu atare bunu, ce ar fi se se cumpere pentru asociat. (sied. comit. d'in 8. Noembre 1870).

Meritéza distincta si recunoscatória amentire aici activitatea desvoltata in interesulu asoc. d'in partea comiteteloru cerc. ale despart. asoc. degiá infientiate. Aceste comitete cerc. nu numai, cà venira in ajutoriulu sporirii fondului asoc. prin culegerea si trami-terea de sume considerabili cá tace de membrii ord. si ajutatori, cumu si cá colecte, ci totu-odata contribuira intru unu modu demnu de tóta recunoscienti'a, si la latirea si desvoltarea morale si spirituale a activitatii asoc., si mai alesu in cea ce privesce cultur'a poporului. In adunarile gen. cerc. ale unoru despartimente, se tienura si disertatiuni insufletitórie despre diverse specialitati de scientia, reteritórie la cultur'a materiale si morale a poporului.

Pána acumu in teritoriulu asoc. s'au infientiatu 13 atari despartimente cu comitetele cerc. respective, si anume in Brasiovu desp. I., in Fagarasiu desp. II., in Sibiiu desp. III., in Sasu-Sabesiu desp. IV., in Abrudu desp. VII., in Alb'a-Iuli'a desp. VIII., in Clusiu desp. X., in Siemleulu Silvaniei desp. XI., in Deesiu desp. XII., in Gherl'a desp. XIII., in Turd'a desp. XVIII., in Blasiu desp. XX. si in Sighisió'a desp. XXI. Se speréza, cà in scurtu tempu se voru infientiá si constitui si celealalte 9 despart. cerc. prevediute in conclusulu comitetului centr. d'in 7. Dec. 1869 relativu la formarea si arondarea despart. cerc. ale asoc. D'in partea celoru mai multe comitete cerc. s'au facutu si pasii de lipsa pentru infientierea agenturiloru comunali prevediute in regulamentul asoc. Aceste agenturi inca suntu de o importantia considerabile pentru prosperarea asociat. nóstre, atátu d'in punctu de vedere morale, càtu si materiale. Ba in unele despart. s'au si infientiatu si constituitu degiá agenturile comunali. Frumosulu succursu materiale,

ce obtienù asoc. nóstra in decursulu an. 187%, prin staruinti'a si zelulu laudabile alu comit. cerc., cumu si a mai multoru barbati demni ai nostrii, se va vedé d'in raportulu cassei asoc.

Cu celu mai deosebitu zelu s'a ocupatu acestu comit. cu punerea in lucrare a conclusului adunarei gener. dela Naseudu de sub p. XVII. lit. a) relativu la procurarea midiulóceloru necesarie la infientierea si sustienerea unei academii romane de drepturi.

Spre realisarea acestui scopu de o importantia atátu de vitala pentru esistenti'a si viitoriulu natiunii nóstre, conformu amentitului conclusu, s'au emisu urmatóriele dispositiuni:

a) S'a emisu unu apelu càtra romani si toti iubitorii de progresu, carele tiparinduse in 5000 esempl. s'au tramisu pre la tóte directiunile despart. cerc. ale asoc., pre la redactiunile foiloru romane d'in Austro-Ungari'a si Romani'a, ér in acele parti, unde inca nu s'a infientiatu despart. cerc., s'au tramisu dloru colectorii resp. Totu-odata s'au alaturatu la acelu apelu si cóle de subscriptiuni pentru doritorii de a contribuí in favórea fondului de academia.

b) Totu-odata s'a substernutu o cerere càtra in. ministeriu reg. ung. de cultu si instructiune pentru esoperarea unui ajutoriu d'in cuthi'a statului in favórea infientiaidei academii.

c) S'au recercatu in fine cu tóta caldur'a si asociatiunile sorori d'in Aradu si Cernauti, cá si densele d'in parte-si se conlucre spre realisarea scopului intentionatu (sied. comit. d'in 11. Maiu 1871).

Comitet. in siedinti'a sa d'in 30. Maiu a. c. si deschise in sinulu seu o lista de subscriptiuni, si mai multi domni membrii, dupa potentia, nu lipsira a-si sacrificá denariulu loru pre altariulu culturii nationali mai inaintate. Dupa raportele primite, apelulu comit. si aflá resunetulu doritu in despart. cerc. alu asoc., cumu si in alte parti. Cà-ci necesitatea infientiaiei institutului, ce se intentionéza, e de comunu recunoscuta si simtita d'in partea natiunii nóstre. Cu ocasiunea adun. gen. cerc. alu despart. Sabesiului (IV), tienute la Miercurea in 30. Maiu a. c., membrii de facia, s'i subscrisera in favórea fondului de academia o frumósa suma de 2432 fr., d'in carea o parte, adeca 255 fr. s'a si incassatu degia la fondulu academiei. Acestu esemplu nobile, credemu cà si-va aflá imitatori si in alte desp. cerc.

Asociatiunea, precumu e de comunu cunoscutu, dà la lumina acumu mai de 4 ani, o fóia a sa propria: „Transilvani'a," carea până acumu neci materialmente, neci moralmente nu se bucura de spriginulu si imbraciasiarea dorita si asteptata; numerulu abonatiloru ei, până acumu abia este de 218 insi, ér deficitulu pre anulu 1870 dupa computulu esaminatu si pertractatu in siedinti'a comit. d'in 7. Fauru a. c. (§ 24) a fostu, aici intielegându-se si remuneratiunea redact. resp. de 580 fr. 29 cr. v. a.

Comitetulu, in poterea misiunei sale, simtienduse datoriu a pune in aplecare tóte mesurile si midiuló-

cele legali si convenintiose, ce potu contribui la prosperarea materiale si morale a asoc., a aflatu cu scopu a emite si a tipari nescari instructiuni pentru agenturile comunale si comitetele cerc., instructiuni, relative la regularea manipulatiunei interne pre la desp. cerc., si totu-odata s'au alaturatu la acele instructiuni si nescari consemnari, resp. registre pentru inscrierea contribuitorilor incurende la asoc., parte dela membrii ord. si ajutatori, parte dela alti benefactori.

Pre candu amentitele acte de o parte si-au insemnatarea sa d'in punctulu de vedere alu introducerei unei uniformitati in manipulatiunea interna a afacerilor asoc. totu-odata de alta parte, au scopulu salutaru, de a sterni o activitate si emulatiune nobila pre terenulu spriginirei materiale a asoc.

Comitetulu dorindu, cá productele literarie, respective manuscriptele nemuritorilor Clainu si Sincal, ce se pastréza in archivulu episcopescu d'in Oradea mare, se vedea odata lumin'a, si astfelu natiunea se devina in proprietatea acestoru tesauri nationali, n'a lipsitu si in anulu acesta a urgitá estradarea aceluor manuscripte; p'ana acumu inse totu f'ara de resultatu doritu (sied. comit. d'in 6. Dec. 1870 § 195 si 3. Ian. 1871 § 9).

Asemene 'si tienú comitetulu de datoriu in interesulu progresulu literariu, a recomandá in caldurós'a imbraciasiare si spriginire a publiculu romanu, traducerea in limb'a romana a istoriculu elasicu Corneliu Tacitus, elaborata de fericitulu odinióra direct. gimn. Gavr. Munteanu si edata sub auspiciile si cu spesele delegatiunei societatiei academice romane d'in Bucuresci.

In fine comit. se simte datoriu a aduce la cunoscenti'a preá on. adunari gen., cumu-cá in anulu decursu 1870¹/₂, se aflá necesitatu a spesá cu 189 fr. 94 cr. preste sumsiór'a de 50 fr. preliminarata pentru spese extraordinarie; dar aceste spese precumu se va vedé si d'in computulu dlui cassariu, suntu pre deplinu justificate de cerentiele si interesele afacerilor asoc., si de aceea crede, cá adun. gen. va binevoi a le aprobá.

II.

Dupa cele premise, comitetulu are onóre a asterne preá on. adunari gen. spre deliberare si aprobare urmatórieie sale proiecte:

a) Proiectulu relativu la modificarea §§. 7 si 22 d'in statutele asoc., astfelu cá si corporatiunile resp. persónele morali, in casulu, déca suntu membrii ord. ai asoc., se se póta bucurá de dreptulu votisarei in adun. gen. ale asoc., prin câte unu representante alu seu legitimatu. Acestu proiectu se face in urm'a conclusiunei luate in siedinti'a adun. gen. dela Naseudu tienute in 9. Aug. 1870 p. XX., se alatura aici sub a) (sied. comit. d'in 18. Iuliu a. c.).

b) Proiectulu de bugetu preliminaru pre anulu asociat. 1871¹/₂, carele se alatura sub b) (sied. comit. d'in 2. Aug. a. c.)

Cu aceste inchieiu acestu raportu, orandu asoc. nóstre, prosperare si inflorire in favórea culturai si inaltiarei natiunei nóstre.

Sibiu in 1. Aug. c. n. 1871.

Ioane V. Rusu,
secret. II. alu asoc. trans.

Cetitu, pertractatu si aprobatu in siedinti'a estratord. a comit. d'in 1. Aug. 1871.

Monografi'a Fagarasiului.

Districtulu Fagarasiului este sitnatu in partea meridionale a Transilvaniei.

Se imparte in cerculu superiore si inferiore.

Cerculu inferiore jace pre unu siesu intensu, ér celu superiore constá d'in vali si dealuri.

Se marginesce de cátra resaritu cu districtulu Brasiovului, de cátra amédi cu Romani'a libera, de cátra apusu cu scaunulu Sabiniului, de cátra média-nópte cu scaunele Noerichu, Cincu, comitatulu Albeisuperiore si scaunulu Rupei. Oltulu 'i spala acésta parte in lungime.

Cuprinde 40 miluri patrate, una urbe cu unu castelu de renume istoricu si 81 sate cu 87,579 locuitori, d'in cari romani 76,862, ér restulu de 10,717 constá d'in sasi, unguri, germani, evrei si tiegani, ce locuiescu mai compacti in urbea Fagarasiu si satel Sierpeni si Cárti'a. Acestia dupa religiune se impartu in gr. orientali, greco- si romano-catolici, luterani calviniani, unitari si israeliti, au 116 beserice, 10 scóle populari, d'in cari 14 normali si capitali.

In sistem'a muntiloru Carpati de cátra média-merita a se memorá muntele Negoiuulu cu 8040 urme, Surulu cu 7259 urme.

D'in muntii Carpati esu una multime de riuri limpedi cá cristalulu, ce tóte in directiune nordu-ostic curgu cu murmuru si rapediune in Oltu.

Aceste riuri suntu pline de pastravi, mreni, cler craieti si típari.

Pamentulu e pietrosu si sterile, inse cultivandu cu diligentia, devine fórte productivu.

Paduri suntu multe, mai alesu in cerculu superiore si de-alungulu póleloru Carpati, asemenea arbori fructiferi.

In valea Sincei suntu mine de argentu si la s'atulu Holbacu carbuni de pétra, dara neesplótati.

Animalele domestice nu diferescu de genurile speciele cunoscutu in Transilvani'a, ér d'in cele selbatice merita a se memorá cá mai rari, caprele negri ursii, vesunii, vulpele, risii, capriórele, mítiele selbatice, vidrele, helcii, dehorii, gainele selbatice si potu nicele.

Clim'a e stemperata.

Castelulu Fagarasiului, dela care 'si ia numu urbea si districtulu, pre tempulu Daciloru s'a numu Fogar, ce sub imperatulu Traianu la 104 s'a deconstruatu, sub imperatulu Claudiu in a. 270 s'a reedificat.

de una data cu Clusiulu, si acesta dela Claudiu s'a numitu Claudiopolis, ér Fagarasiulu Caesurgis, ce la 370 s'a nemicitu de Huni*), si apoi s'a restauratu dupa anonimulu romanescu la Sincaiu in a. 1300 de boierulu Stef. Mailatu, dupa Turocz de Ladislau Opor, ér dupa istoriculu Szegedi de vod'a Transilvaniei Petru Szegedi, si s'a tienutu multu tempu de principatulu Valachiei.

Radu Negru, principele si ducele de Omlasiu si Fagarasiu dupa cronic'a lui Constantinu capitanulu avendu disensiuni cu ungurii si cu sasii, la a. 1215 trece d'in castelulu edificatu in coltiulu Brezei la Campulungu, acolo 'si redica resiedenti'a si unu monasteriu, i-se supune Basarabu banulu Craiovei, si domnesce preste Tiér'a romanésca cu cinci judetia, preste tienutulu Craiovei pàna in Dunare si pàna la fluviulu Siretu, cu tempu isi stramuta resiedenti'a la curtea de Argesiu.**). Domni'a preste Omlasiu si Fagarasiu o conserva si urmatorii lui, ce comprobéza decretulu regelui Andreiu alu II. d'in 1291, in care se dîce, cà Fagarasiulu este alu lui Ugrinu si mai inainte a fostu alu strabuniloru sei, se comproba prin antiqua historia Valachiae a lui Engel pag. 147, in care cetimu acestea: „La an. 1290 erá unu romanu de nascere cu numele Ugrinu, domnu si despunitoriu alu Fagarasiului si alu Sambetei, d'in care se trage famili'a Vacaresciloru, ce si astadi i mai conserva emblema in memoria, cà strabunii acesteia domnira in Fagarasiu;“ se comproba prin transumptulu Clusiu-Monosturu d'in 1727, in care se arata, cà Vladu voda se numesce ducele Fagarasiului, si daruiesce fratiloru Stefanu si Romanu Boieriu satele Voivodeni si Luti'a, ér in Sambat'a superioare mosiiele Baiulu, Vladu si muntele Mosiulu; se comproba prin diplom'a lui Vladu d'in a. 1369, in care recomanda catholiciloru d'in Valachi'a pre sufraganelu episcopului Demetriu d'in Transilvani'a; se comproba prin diplom'a lui Ladislau II. Basarabu data in Argesiu in diu'a despartirei ss. apostoli an. 1372, in care diligentelul ostasiu Ladislau filiulu lui Janu de Dobko si nepotulu banului Miked consangénului seu donéza tégulu Sárkány (Sierpeni), vilele Veneti'a, Cuciat'a, Héviz (Apa-calda) si Dobko cu tóte apertinentiele sale; se comproba prin diplom'a lui Mircea voda data in Lublinu in ajunulu S. Vergure an. 1390, prin diplom'a totu a acestuia data in Brasiovu in a 2-a domeneca a Paresemiloru a. 1395. Cea de antaiu contine tractatulu de aliantia cu Vladislau regele Poloniei in contra lui Sigismundu regele Ungariei, ér a dou'a tractatulu cu Sigismundu in contra turciloru***); se comproba prin transumptulu capitulului catedrale alu basericeii Carolino-Albense d'in 1843, in care se citéza diplom'a lui Paulu de

Thomor, castelanulu si capitanulu castrului tieriei Fagarasiului cu datulu „Fagarasiu feria tertia proxima ante festum Sancti Stephani regis Hungarorum d'in 1511, ce contine recunóscerea donatiunei lui Mircea voda facuta lui Coste strabunulu lui Radu Vulcanu si Vasu fii lui Comsia, lui Radu fiulu lui Stoica si Stanislau fiulu lui Sándoru, si lasarea loru in posesiunea intréga a sateloru Vistea superioare si inferioare, ér a Arpasiului inferioare de diumatate; se comproba prin diplom'a lui Ioanu Vladu voda data in Tergoviste in a. 1452, in care lui Stanciu Mailatu daruiesce a trei'a parte d'in teritoriulu si padurile satului Deseani, unde si astadi mai ecista multi Mailatesci, cu totii boieri.*) Istoriculu Filstich in Hist. Valachor. inca recunósce, cà tiér'a Fagarasiului a fostu data de càtra regii Ungariei pre mai multu tempu domniloru Valachiei, cá fiduciaru ai loru, buna óra cumu erau date castelele Ciceulu, Cetate de Balta, si Ungurasiulu (Bálványos) domniloru Moldovei.

Cipariu in notele la cuventulu de inaugurare a asociatiunei transilvane romane pag. 132 dîce: „Mathia donéza sasiloru tienutulu Fagarasiului si Omlasiului, cari prin diet'a Ungariei d'in 1467 erau rezervate pentru principii Valachiei, si pre cari multi romani le-au tienutu, si anume Mircea voda 1395, date de Sigismundu, Vladu voda fiiu seu 1431, Danu voda 1460 si Udriste pàna la 1464.“ Istoriculu Timonu dîce, cà la a. 1510 Michaiu voda asasinatu in Sabiniu inca avusese jurisdictiune asupra tieriei Fagarasiului, cà-ci 'i favorá regele Vladislau parte pentrucà sperá dela elu ajutoriu in contra turciloru, parte spre usiurarea essiliului, in care erá.

La a. 1530 Ioane Zápolya daruiesce tiér'a Fagarasiului lui Tom'a Nádasdi in semnu de recunoscintia pentru apararea Budei contra Ferdinandianiloru, ér acesta dupa-ce fusese alesu de palatinu alu Ungariei, cede acésta posesiune sororei sale An'a Nádasdi si barbatului ei Stefanu Mailatu.

Acesta e de una si aceeasi familia cu boieriulu Stanciu Mailatu d'in Deseani, si insusi producatoriulu diplomei vechi, ce se afla in archivulu d'in Bud'a edita de regele Ludovicu la 1526, in care se dîce, cà boieriulu Stefanu Mailatu de Comana s'a catholicisatu, a trecut in Ungari'a cu fii sei Comsia, Ioanu, Nagovicze, Zehanu, Dumitru, si cu fii'a sa Mart'a caruia Petru Coppány si fiiu seu Gregoriu in a. 1511 i-a inscriu a patra parte d'in totalitatea posesiunei sale Crihalm'a.**)

Acestu Mailatu cá si Tom'a Nádasdi se usitase de titulatura: „perpetuus terrae Fogaras comes,“ si fusese pusu de Ferdinandu emululu lui Zápolya de gubernatoriu alu Transilvaniei d'inpreuna cu Emericu Balassa, si apoi se conjurara la Vintiulu inferioare adoperanduse a trage cetatile Transilvaniei pre partea lui Ferdinandu. Dara, dupa-ce presimtise, cà Zápolya

*) Historia domus seu conventus Fogarasiensis fratrum minorum, mspt. inceputu de Pater Bonaventura Szász la 1776.

**) Cronic'a lui Georgiu Sincaiu tom. I. pag. 249.

***) Cronic'a lui Georgiu Sincaiu tom. II. pag. 341, 358 si 365. Friedvalski pag. 80—84.

*) Archivu pentru filologia si istoria pag. 424.

**) Cuventu la inaugurarea asociat. trans. rom. pag. 122.

se pregătesce cu oște mare, s'a retrasu în castelulu seu Fagarasiu, unde 'lu impresurase Valentinu Török ducele lui Zápolya. În 7. Maiu 1540 în diet'a ținută la Turd'a socii lui de conjurațiune Balasta și Franciscu Kendi castigara agratiare, ér Mailatu, carele nu se infacisiasc, s'a condamnatu. Întru aceea móre Zápolya la Sabesiu, și mórtea lui se ocultéza până candu amicii tronului tractéza de pace cu Mailatu. Acésta pace se'si încheiasc în form'a sa. Dara unii d'în aristocrati trecusera în partea lui Ferdinandu și se intruniseră în dieta la Sabesiu în 29. Aug. 1540. Aici Stefanu Mailatu și Emericu Balasta se realegu de voivodi ai Transilvaniei. Veduv'a Isabela regina se plange asupra acestei defectiuni la Solimanu, carele comite cu asprime nobilimei se spriginéscă pre infantele Sigismundu, și se'si retrega ajutoriulu dela Mailatu, și apoi tramite pre Achmetu Balibeg pasia Nicopolului și pre Petru Raresiu domnulu Moldovei în Transilvani'a cu ordinu: se-i duca prinși vii séu morti pre ambii voivodi. Mailatu se închide d'în nou în castelulu Fagarasiu. Întru aceea Petru Raresiu, caruia Mailatu avea de a multiamí nemicirea óstei lui Gritti la Mediasiu ecsacerbatu pentru ingratitudinea acestuia d'în a. 1536, pre candu 'i impresurasc presidiulu d'în Ungurasiu, și mai alesu pentru aceea d'în a. 1538, candu 'lu constrinsesc a capitulá în castelulu Ciceu, recurge la una stratagem'a; 'i oferesc tractatu de pace, 'i tramite în castelu ostatici turci de condițiune inferioare, ei imbracati splendidu, 'i jura de impreuna cu Balibeg, că până candu va fi sórele pre ceriu nu are de a se teme de neci una insielatiune. Mailatu neintielegându acestu juramentu depusu cu reservatiune mentale, le crede, acceptéza acestu ofertu, și ésa la densii, unde la începutu se primesc cu tóta onórea, dara dupa apunerea sórelui, cá si cumu ar fi espiratu induciele 'lu prindu, 'lu léga și 'lu espedéza în Turci'a, unde a și moritu la a. 1551.*)

Dupa acésta trista intemplantu soci'a lui Mailatu cu fiulu seu Gavriila și cu fiic'a sa Margaret'a a trecut în Ungari'a, de unde Gavriila Mailatu nu preste multu éraci se reintórce la Fagarasiu, legitim'a sa ereditate, dara n'a petrecutu aici îndelungatu, că-ci Casparu Békesi romanulu d'în Caransebesiu favoritul lui Ioane Sigismundu**) 'lu intimidara, că sultanulu ar fi maniosu pre elu pentru portarile tatalui seu, și i-ar atentá viétia. În modulu acésta 'lu înduplecá, cá posesiunea sa d'în tiér'a Fagarasiului d'înpreuna cu opidulu sacsonicale Téc'a se le vendia lui Ioane Sigismundu cu 20,000 fr. unguresci în aur, ceea ce s'a și intemplantu la a. 1567. Dupa primirea acestei sume se stramutá cu tóte ale sale în partile Ungariei supuse domniei lui Macsimilianu, și apoi Ioane Sigismundu daruiesc Fagarasiulu lui Casparu Békesi. Acésta donatiune o intaresc și imperatulul

Macsimilianu II. prin diplom'a d'în 3. Iuliu 1573 memorabila fórte, nu numai pentrucă de intr'ensa se vede, că Mailatescii posiediura tiér'a Fagarasiului de impreuna cu famili'a si-esi cumnatitu Zalatári, ci și pentrucă ne convinge, cumu-că imperatulul Macsimilianu și sub domni'a lui Stefanu Báthori trei ani întregi influentia cu putere de suveranu în afacerile înterne ale Transilvaniei, și pre acesta 'lu considerá numai de unu fiduciarulu alu seu. În acestu respectu a fostu ajutat de aristocrati'a tieiei pururea malcontente, carea prin resturnature séu precumu dícemu acuma prin loviri de statu sperá asi multiamí ambițiunea, și cu deosebire fusera ajutatii de capii conjurațiunei Casparu Békesi, Mich. Csáki și Cristoforu Hagymáti, carii cu totii tractau cu Macsimilianu în contra lui Báthori. — D'în acestu incidente și mai vertosu spre a curatí tiér'a de elemente nemultiamite Báthori și propune a scóte cu totu pretiulu pre Békesi d'în posesiunea tieiei și a castelului Fagarasiu. — Deci mai antaiu face pretensiune asupra Fagarasiului în numele Margaretei Mailatu consórtiei lui Andreiu Báthori unchiulu seu, și tramite la densulu pre Georgiu Blandrata și pre Alecsandru Kendi cu comisiune: se-i oferéscă sum'a de bani, ce-o numerasc Ioane Sigismundu lu Gavriila Mailatu, și se-lu provóce a restituí Fagarasiulu ereditóru legitimi. Békesi nu primesc acestu ofertu, ci se opune cu cerbicia d'în care cauza Báthori se afla necesitatu a procede în contra-i pre calea legéi. Actiunea se motivéza, că cu ocasiunea vendiarei acestui dominiu nu s'au observatu decretel'e tieiei, a fostu vendutu de fratele Margaretei fàra scierea și voia acesteia, ma în demnulu și prejudetiulu ei. — Békesi nu recunósce competentia forului, și replica, că elu are se respundia numai înainte unu foru constituindu de imperatulul Macsimilianu, și totu-unadata face pasii spre a se ascurá de ajutoriulu acestuia. Macsimilianu se folosesc de ocasiunea oferita, și tramite unu jure consultu alu seu în Transilvani'a cu plenipotentia de a se pronunciá în acésta cauza. Ci în locu de a se impacá spiritele agitate prin machinatiunile poterice ale partitelóru, și astfeliu a se ajunge scopulu, în care culminau tendentiele și doririle imperatului, se turbura pacea și tranquiliteata întregéi Transilvania. Ceea ce pervenindu la urechile turciloróru și propunu a prende pre Békesi și a ocupá Fagarasiulu.

Báthori, cá se-i prevenia, și astfeliu se le taia ocasiunea de a mai suge medu'á tieiei, tramite pre Georgiu Bánfi de Losontiu în an. 1574 cu óste se impresure și se bata castelulu Fagarasiului, ce dupa una espugnatiune fórte infocata de 19 díle, fienducá lui Békesi 'i sucesc a o tulí la sanetósa, capituléza. În anulú urmatoriu se coaduná diet'a la Mediasiu, în care parentii patriei dechiară pre Békesi de tradatoriu, și în absentia lui i-se confiscă tóte averile. — Prin acésta cá toti ómenii resoluti se irita și mai tare, și propune a'si resbuná, și a preface în apa decretel'e dietei memorate. Deci și conduce una óste

*) Josephus Benkő Transilvania p. 190.

**) Documente istorice de Laurianu p. 85.

in Ungari'a, atiatia pre secui, si face invasiune in Transilvani'a. Báthori intielegându de acésta se pre-gatesce a-i resiste, chiama in ajutoriu si pre frate seu Cristoforu cu presidarii d'in Urbea mare, precumu si pre turci, cari i tramisera dela Lipov'a 400 calari. Lupt'a se intempla la Iernutu cu unu sucesu stralucitu pentru Báthori, dupa care secuiloru revoltati li se taiara nasurele, si una parte d'in aristocrati'a tierei cade sub not'a infidelitatei. Békesi scapa cá prin pene in Ungari'a.*)

Astfelu Fagarasiulu devine in posesiunea principelui Stefanu Báthori, carele, dupace se alesese cá rege alu Poloniei, 'lu daruiesce fratelui seu Baltasaru Báthori, sub conditiune, cá la casulu candu n'ar avé prunci, se tréca mai antaiu la Sigismundu Báthori, si déca ar morí si acesta fara sementia, se recadia érași la Gavriila Mailatu, si la erediu lui de partea barbatesca. Tiér'a Fagarasiului (terra Fogaras) dupa Volf-gangu Bethlen constituindu unu baronatu, adeca unu ducatu, pre acestea tempore erá libera de contributiune, avea inse obligatiunea de a conservá si apará castelulu, intretienendu intr'ensulu 200 calari si 100 pedestri in tempu de pace, ér in tempu de resbelu a esí la lupta sub propriulu seu vecsilu.

(Va urma).

Colectiune de diplome

d'in diplomatiulu comitelui Iosifu Kemény, care privescu mai alesu pe románi (valachi).

(Continuare.)

Excerpta e Praefectionalibus Ludovici I. Regis, vi quarum filias Comitiss Michaelis filii Danielis de Kelnec praefecit in Bonis Patris earum 1345. In Transumpto Capituli Chanadiensis ejusdem anni.

1345. Cod. Dipl. T. I. p. 409—410.

Regele Ludovicu rogatu de Stefanu voda, pentru meritele acestuia, ale fratiloru si ale consangenuului seu Michailu filiu alu lui Daniilu, se invoiesce cá in lips'a ereditoru de secsu barbatescu se'i succeda in hereditate fiicele lui; éra cu acésta ocasiune regele se provoca la vechiulu usu alu tierei, pe alu carui temeiu recunósce successiunea feteloru, care déca nu ar fi fostu recunoscuta, possessiunile parentesci era se tréca la fiscu, adeca la statu, la coróna, la rege.

P. P. Stephanus Wajvoda suas fratrum suorum, et dicti Comitiss Michaelis filii Danielis proximi sui fidelitates et servitia proponendo, a nostra humiliter petierunt Majestate, ut quia dictus Comes Michael filius Danielis volente Deo Governatore Coeli haeredum virilis sexus solatio foret destitutus, ob hoc filias suas, quas habet, et in futurum quas habere contingeret, posesionum et posesionariarum portionum suarum universarum in partibus Transilvanis, in Comitatu Albensi Transylvano constitutarum et existentium, quae juxta Regni nostri ab antiquo approbatam

*) Benkő Transilvania pag. 228.

consuetudinariam legem,*) post ejusdem Comitiss Michaelis filii Danielis, tamquod hominis haeredum solatio orbatu, manibus nostris Regiis applicari et pervenire deberent,**) veras haeredes praeficeremus, eadem Posesiones et portiones posesionarias ipsis filiabus suis adscribendo, donandi, remanendi, et legandi concedendo facultatem e. c. t.

1357. ante 24. Juny. App. D. Tr. T. II.

Acestu documentu este una relatiune esita dela capitulu canoniciloru d'in Oradea in una causa de cérta pentru unu castellu anume Pétr'a lui Michaiu. In acestu documentu se vorbesce despre trei diete transilvane tienute successive in Turd'a, in Odorheiu si in Sibiuu. Totu in acesta se vorbesce despre acelu castellu cá de unulu carele ar fi atátu de vechiu, in cátu necumu se'si aduca ómenii amente de inceputulu lui, dara nu tienea mente nimeni neci macaru de candu acela se tienea de capitulu canoniciloru d'in Alb'a-Iuli'a d'in Transilvani'a.***)

1357. feria 3-a proxima ante festum Nation. B. Joannis Bapt. Relatoriae Capituli Varadiensis, erga Mandatum Inquisitorium Ludovici Regis an. 1357. exarati, referentis, quod per hominem Regium Leukus de Hedruhfa, et hominem Capitularem Magistrum Turul Rectorem Altaris S. Crucis, „ab omnibus Nobilibus, Siculis, et Saxonibus, aliisque hominibus in tribus congregationibus Universitatis Nobilium, Siculorum et Saxonum Thordae, in Udvarhely, et in Cibinio proclamative celebratis, facta diligenti inquisitione, talem comperissent veritatem: „quod scilicet Castrum S. Mihályköve „ab antiquo cujus memoria non exstaret“ ad Capitulum Albense Transilvaniae pertinuerit, quodve Castrum hoc Andreas quondam Episcopus Transilvanus ejusque predecesores indebite occupaverint, decedente vero eodem Andrea Epp. Andreas Wajvoda Transilvanus indebite detineat.

Exstat in Arch. Capit. Alb. Trans. Cista Capit. f. 3. Nr. 39.

Extractive edidit: Szeredai Notit. Capit. Alb. p. 45 et 47.

„ „ Fejér C. D. T. IX. vol. II. p. 604.

1359. 7. Apr. App. D. Tr. T. II.

Regele Ludovicu serie lui Andreiu voda alu Transilvaniei, cá iobagii regesci d'in comunele Micahas'a si Hosuseu s'aru fi plansu de repetite ori la densulu, cumu nobiliu d'in co-

*) En! memoriam legis consuetudinariae.

**) Hoc tempore adhuc, Fiscus in Bonis deficientium non ex positiva lege, verum sola antiqua consuetudine successit. Pertinet hoc ad Historiam Juris. Vide superius ad a. 1289.

Originale habetur Budae in Arch. Camerae Hung. aulicae. Copia vidimata in A. f. f. Mirc. Lit. L.

Literas has Ludovici I. Katona in sua Historia non produxit, non hab. in Codice Ms. Dipl. Secheniano.

Edidit extractum Fejér C. D. T. XI. p. 472.

***) Érași unu documentu acesta d'intre acelea care vorbescu despre essistentia mai multoru cetati, fortaretie, fortificatiuni, castelle, castre, care in Transilvani'a fusesera infientiate multu mai înainte de venirea magiariloru si a sasiloru.

mun'a Cecalaca si filii Christianu filii ai lui Alardu dela Sieic'a, cumu si Nicolae dela Gellu au ocupatu cu forti'a pamenturile regesci d'ntre hotarale comuneloru Micasasa si Hosuseu, si cu calcarea drepturiloru fiscali le tienu in possessiunea loru, de si regele i oprise de mai inainte. Asia dara Ludovicu declara ca nu va mai suferi pe acci nobili, ca se rapesca averile fiscali, si da porunca striusa, ca Andreiu voda se tramita unu comissariu la faci'a locului, unde va tramite si capitululu de Alb'a pe alu seu si insusi regele pe duoi, anume pe episcopulu dela Nitra (d'in Ungari'a) si pe unu castellanu alu seu anume Petru Zudor. Acea comissiune compusa asia cumu o determinase regele, avea se cerceteze bene starea lucrului, si vediendu ca locuitorii aru fi asupriti de cãtra acci aristocrati, se'i apere in contra loru si se li se restituie mosiile etc.

Ludovicus Dei Gratia Rex Hungariae e. c. t. Fidelibus suis magnifico viro Andreae Wayvodae Transylvano salutem et gratiam quaerimonia saepius iterata universorum jobbationum nostrorum de Mikezaza, et de Huyzozou nostras aures impulsavit, quod nobiles de Chakalak, et filii Keresztyan filii Alard*) de Sachelk, nec non Nicolaus de Gellu terras nostras regales intra veterae metas dictarum possessionum nostrarum Mikezaza, et Huyzozou vocatorum sitas propria temeritate occupassent, et eisdem uterentur indebite, contra nostra jura, quas aliis literis nostris pridem sibi directis praeceptoriiis praemissis contumaciter resignare renuissent. Et quia nos hujusmodi jura nostra tam indebite nolumus usurpari per eosdem, igitur fidelitati vestrae firmis damus in mandatis, quatenus vestrum mittatis hominem fide dignum, quo praesente, et testimonio Capituli Ecclesiae Transylvaniae Ven. Pater . . . Nitrien. Episcopus, et Petrus Zudor dictus Castellanus de Diozgeior legati nostri ad partes Trannas, vel eorum homines in suis personis destinandi, ab omnibus, quibus decens fuerit, scita prius super praemissis veritate, si sic invenerint, ut nobis fertur, extunc easdem terras nostras modo praemisso per praefatos nobiles occupatas memoratis jobbationibus nostris, sub earum veris metis, et antiquis restituantur, nomine nostro possidendas, et utendas, ad dictas possessiones nostras perpetuo reaplicantes, contradictionibus praedictorum nobilium praenotatorum non obstantibus in hac parte commiten dicere eisdem nobilibus, ut si iidem aliquid juris in terris saepedictis se habere sperarent, hoc nostrae referant Majestati. Datum . . . grad in Dominica Judica anno Domini M. CCC. L. nono.

1361. 14. May. App. Dipl. Trans. T. III.

Diploma de donatiune, prin care Ludovicu I. recunósce, ca Cneziatulul (domni'a, possessiunea) preste dimnetate d'in comun'a romanésca numita Ozonu in pamentulu Maramurasiului, fusese a unui romanu (Olachus) anume Stanu numitu Albulu; asia regele manda, ca tote drepturile, folóscele, servitiile si conditiunile acelui cneziatu se tréca la filii aceleia anume Lo-

colloi (?), la filii si la tota posteritatea acestora in modu irrevocabile pentru totu-deauna, ca se letiena, posseda si aiba.*)

Pe atunci voivodu alu Transilvaniei era unulu anume Dionisiu.

**)

. . . . stri negotiis prosperis, et adversis supremae fidelitatis studio, indesinentique et laudabili virtute juxta eorum facultatis exigentiam, nostrae studuerunt complacere Majestati, volentes eosdem pro praemissis eorum fidelibus servitiis regio prosequi merito. Keneziatum medietatis cujusdam possessionis Olachalis Ozon vocatae, in dicta terra Maramarosiensi existentem, quem Keneziatum prius Stan, dictus Feyr Olachus conservare dignoscebatur eisdem filiis Loccolloy eorumque filiis et posteritatibus universis, sub eisdem libertatibus, utilitatibus, servitiis, et conditionibus, quibus dictus Stan eundem conservasse, et tenuisse censetur, dedimus, donavimus, et contulimus jure perpetuo et irrevocabiliter tenendum, possidendum, pariter et habendum salvo jure alieno. In cujus rei memoriam, firmitatemque perpetuam praesentes concessimus literas nostras privilegiales pendentes et authentici Sigilli nostri duplicis munimine roboratas. Datum per manus venerabilis in Christo Patris Domini Nicolai Archiepiscopi Strigoniensis, locique ejusdem Comitatus perpetui, aulae nostrae Cancellarii dilecti et fidelis nostri. — Anno Domini Millesimo CCC. LX. primo, pridie Idus May. Regni autem nostri Vigesimo. Venerabilibus in Christo Patribus et Dominis eodem Nicolao Strigoniensi, Thoma Colocen. Ugolino Spalaten . . . Archiepiscopis; Ragusien. sede vacante, Nicolao Agrien. Demetrio Varadien. Dominico Transylvano, Colomano Jaurien. Ladislao Vesprimien. Stephano Zagrabien. Michaelae Vacien. Petro Boznen. Dominico Chanadien. Vilhelmo Quinque ecclesien. electis confirmatis, fratribus Stephano Nitrien. Thoma Sirmien. Joanne Tinnien. Demetrio Nonen. Bartholomaeo Tragurien. Valentino Macarien. Stephano Faren. Mathaeo Sibinicien. Michaelae Scardonien. et Portina Semnien. ecclesiarum episcopis, ecclesias Dei feliciter gubernantibus. Magnificis viris

*) Precumu alte-ori, asia si la loculu acesta attragemu érasii luarea-amente a lectoriloru nostrii la anticela Cneziate romanesci. Scimu bine, ca acelea Cneziate au remasu pentru temporile nostre de unu simplu materialu istoricu; vedemu si atata, ca nomenclatur'a usitata mai de multu pentru possessiunile, functionile, domniile romanesci d'in acesta tíera fusese slavonésca; cu tote acestea suntenu de parere, ca datele istorice despre Cneziatele romanesci se se culéga intoema precumu aru culege cineva grauntele de aur d'in arin'a unoru riuri. Not'a Red. Tr.

**) Initium harum literarum perit.

Hae literae transumptae et confirmatae fuere sub dato: „in festo B. Michaelis Archangeli 1404,“ et hae confirmationales an. 1404 per conventum Colos-Monostoriensem transumptae fuere 1635 pro Theodoro filio Matthaei filii nobilis quondam Bud.

Ex veteri copia an. 1635 cujus tamen initium perit, Domini Ladislai Gal, Exactoriae Praesidis, descripsit Claudiopoli 25. Febr. 1845. Jos. C. Kemény.

*) Hujus loci meminit Eder in Felmer p. 21. Originale exstat in Arch. Natio. Sax. sub Nr. 11. Copia vidimata in Arch. Camerae aulico. Item exstat Copia inter Ms. Dan. Cornides T. II. p. 117. Edidit: Fejér C. D. T. IX. vol. III. p. 45.

Nicolao Konth Palatino, Dionisio Wayvoda Transylvano, Comite Stephano Bubek Judice Curiae nostrae, Joanne Magistro Tavernicorum nostrorum. Nicolao de Zeech Dalmatiae et Croatiae, Leussachio Regni Slavoniae, et Nicolao de Machovien. Banis, Petro Pincernarum, Paulo Dapiferorum, Joanne Janitorum, Dominico Agazonum nostrorum Magistris, et Magistro Konya Comite Posenien. aliisque quam plurimis Regni nostri comitatus tenen. et honores.

(Va urma.)

Padurile si insemnatatea lor.

Candu asiu pune intrebarea, ca ce folosu aducu padurile si ce insemnatate au ele pentru noi, cei mai multi, fara indoiala subridiendu m'aru pal' cu respunsulu: D'apoi ce altu folosu se ne aduca, éca ne dau lemne de focu si de lucru. Ce mai intrebare asta, ca dóra o scie totu copilulu. Scie si nu prea; ba dieu nu o sciu neci cei mai betrani, ca-ci nu este ea asia usioru de deslegatu, ca cumu se pare la intai'a privire. Adeveratu ca scopulu de capetenia alu paduriloru consiste intru a ne provede cu lemnele trebuintiose; inse folosele loru nu se marginescu numai la atata. Aceste suntu de mai multe feluri, si inca de mare ponderositate si in alte privintie si directiuni asia, ca cutediu a sustiené, cumu-ca chiaru candu padurile nu ne-aru provede cu lemne, totusi amu fi siliti se le crutiamu si grijimu cu tota scumpetatea, ca pre celu mai scumpu odoru, cu care ne-a dotatu mam'a natura, fara a cere ca se contribuimu si noi la acestu productu alu ei.

Acésta este sciutu si constatatu de toti aceia, cari, placandu-le a scruta lucrulu mai d'in temei, studiara mai cu de-amenuntulu si mai cu atentiune calitatile acestoru immense si pompose gradini ale naturei. Padurea este dóra unic'a plantatiune, care totu da, fara a pretende vreo rebonificare d'in partea nostra. Dela noi pretende ea numai pamentulu, statiunea sa, care adese nu suferé alta cultura, cumu suntu muntii si delurile piedisic. Aici, mai cu séma trebuie tractate padurile cu cea mai mare bagare de séma; de aci potu proveni daunele cele mai necalculabili, dupa cumu ni le representa mii de ecsemple infioratorie. Acestea ne aducu amente, ce pote omulu in nepriceperea si egoismulu seu, cumu elu cu o lovitura e in stare se essiledie tota vegetatiunea de pe asemene locuri. Ca-ci indata ce bolt'a scutitoria a padurei caduise prada necrutiatorei securi, venturile si ploile maturara si spalara cu tota vehementia pamentulu tieranosu, sub care jacu astadi ingropate livedi, agrii si alte tiarini de cultura. Acésta nu s'ar fi intemplat, deca padurile nu aru fi fostu tractate asia de cu puçiená consciintia.

Am disu ca padurea nu cere neci o recompensa dela noi. Deci urmédia ca ea 'si da insasi ceea ce i trebuesce, isi da ea chiaru si ap'a, fiendu insasi

midulocitorea ploiei. Se indestulesce ea cu puçienu, forte cu puçienu, si totusi, mirare, vedemu si avemu ecsemple destule, ca pe langa acésta pe stancile pleziuge crescú totusi arbori d'intre cei mai uriasi. Tota tiarin'a, tote livedile ceru o despagubire corespunditoria pentru aceea ce ni-au oferitu. Padurile inse nu numai ca nu ceru nimica, dar ele si imbogatescu pamentulu, facendu'lu aptu, celu puçienu pentru catu-va tempu, de a produce si alte culturi, alte plante agricole. Spre a ilustra acésta assertiune, voiu aduce numai unu ecsempu d'in vietia practica: In Austria, mai cu séma in padurea Vienei si in juru, locurile cele sterili si neroditoare se cultiva cate 40 de ani cu Pinus austriaca, unu arbore ce are insusirea de a imbogati pamentulu intr'unu gradu surprindietoriu. Dupa acestu restempu padurea se sterpesce si in loculu ei se cultiva, in decursu de cati-va ani, alte plante agricole. Incependu a da acestea indaraptu, a nu mai rodi spre multamire, loculu érase se preface in padure, si totu asia intr'unu cerculu, candu unele candu altele.

Padurile suntu dara de neaparata trebuintia nu numai pentru lemnele, pe care ni-le dau, ci si pentru a imbunatati si esplota unu pamentu, care, fara de ele, nu ni-ar aduce neci unu folosu, ba pote chiaru d'in contra, paguba, dupa cumu amu vediutu mai susu, si despre ce ne vomu convinge si d'in cele ce voru urma mai la vale.

Mai incolo suntu padurile regulatorii referintieloru climatice, influentiandu intr'unu modu forte benefacatoriu si favoratoriu asupra acestora, si reservoarulu, d'in care se adapa mereu isvorele si piraiele, ce se provedu neintreruptu cu ap'a loru recoritoria. Insusi fiendu isvorulu ploii, o impartu pre acésta peste totu anulu, in parti egali, sugundu-o inse pre de cea parte érase in spatiosulu loru stomacu, d'in care ni dau ap'a de beutu si de trebuintia in economiele nostre. Natur'a le-a asediatu cu intieptiune si intentione, de a restabili, ca se dicemu asia, bilantia intre oferta si cerintia seu consumtiune. Adeca intre cata apa da natur'a si intre cata cere totu ea spre scupurile sale. Padurile toema si in lipsa de ploia tragu umedimea si negur'a d'in atmosfera, pentrucá érase se o evaporeze si se o prefaca in nuori si roua. Aerulu currente are proprietatea, ca indata ce nu este satulu de umediala, percepe aburi d'in atmosfera, pana la puntulu saturatiunei sale; ventulu resaritenu dara firear elu catu de secu, trebuie ca trecandu preste si prin paduri, se devina mai umedu. Padurile impingu ventulu dela sine in susu, frangu puterea currentelui seu si impedece uscarea pamentului. D'in aerulu currente (ventulu) nu se pote forma ploia neci roua. Cu totii o scimu, ca pe langa paduri, in dosulu aleeloru, adeca in aeru linistitu, se formédia roua cea mai abundante. Acésta sub scutulu si umbr'a arboriloru se sventa mai tardiu, ca de pe locu liberu si lipsitu de scutu. Caletorindu dupa apusulu sórelui prin locuri cu paduri, sentiesci unu currente de

aëru, aci caldu, aci recorosu, unulu suflandu d'intr'o parte si altulu d'in ceealalta. Celu d'in urma vine d'in partea padurei, care prin insusirea sa tiene aerulu recoritu in sinulu seu; éra celu d'intaiu sufla de càtra campulu liberu, unde peste di este cu multu mai caldu decàtu in padure. Astfelu se mesteca si schimba partile reci si calde ale aerului d'in padure si d'in campu. Cu acésta ocaziune se imparte si umediél'a mai uniformu, éra rezultatulu totu-deauna este o scadere de temperatura peste nópte; neguri albastre ridicanduse d'in padure, formédia demàneti'a, lasanduse diosu pe campu, roua bogata si benefacatória. Omulu odichnesce mai cu multiamire, in urm'a lucrului ostenitoriu alu dilei, la recórea dorita si imputeritóre, ce se revérsa preste trupulu seu obositu.

Au padurile si alta insusire benefacatória, aceea adeca de a tiené caldur'a mai multu tempu in sinurile loru, impartasindu-o la casu de lipsa si locurilor vecine, ce se recescu mai curúndu; pestrandu inse pe de ceealalta parte, chiaru si pe cea mai mare nadusiala inca atàta recóre, càta este de lipsa, spre a recorí aerulu nadusitoriu d'in juru. D'in acésta se esplica si impregiurarea, cà neu'a in padure se topesce mai anevoia, cá cea cadiuta pe campu largu. In atari impregiurari si strabate ea partea cea mai mare in pamentu, unde servesce cá depositoriu pentru adaparea isvóreloru, pe candu neu'a de pe campulu deschisu, topinduse cu graba, curge numai in fuga peste supratati'a pamentului, stracuranduse numai puçina in elu, spre a'lu adapá si spre a adapá si isvórale, ce se voru fi aflandu in sinulu seu. Acésta se intempla intocma cá cu torrentele (povoiulu) ce vine si trece rapede. Elu aduce fórtè puçinu folosu, ba de multe ori si paguba, pre candu o ploisióra lina si mai indelungata mangaie ànim'a economului, dandu campuriloru si tieriniloru sale o facia ridietóre si multu promitietóre.

Asia dara d'in cele de mai susu díse se mai vede, cà natur'a cu ocaziunea plantarei pompóseloru sale gradini, avuse intentiunea de a le pune pe aceste cá se servésca si de sentu contra inundatiuniloru, care, in urm'a unui torrente, ori primavér'a in urm'a topiri rapede a nelei, devinu atàta de funeste in locurile lipsite de paduri. Padurile adeca au proprietatea de a suge si retiené o cantitate fórtè mare de apa in corpulu loru.

Intr'unu locu liberu, cu pamentu greu, nepermeabile si unde ap'a n'are cursu, ea stagnédia formandu balti puturóse si facèndu astfelu aerulu neprîntiosu pentru respirare. Acésta in padure nu se intempla, cà-ci ap'a aci póte strabate, in urm'a porositatii pamentului si de alungulu radecineloru pàna la o adencime considerabile, éra escedentele se consuma cu usiorintia si in scurtu tempu, prin activitatea vegetativa a arboriloru.

(Va urma.)

Ad. Nr. 186—1871.

PUBLICAREA

contribuiriloru incurse in favórea fondului de academia.

Prin dn. asesoriu la tabl'a reg. in pensiune Mateiu Papp Grideanulu s'au tramisu cá contribuiuri incurse in favórea fondului de academia la propunerea dlui parochu Basiliu Crisanu, cu ocaziunea cununiei dlui Ioane Grauru cu d-siór'a Elen'a Fekete intemplata in Grebenisiulu de pe Campia in 23. Iuliu a. c. sum'a de 40 fr. v. a. si anume: 1) Dela dn. Bas. Crisanu, parochu in Siculea 5 fr.; totu dela dlui pentru fiulu seu Iancu Augustu 1 fr.; 2) dn. Hantz Pál, maiestru de postu in M. Ludosiu 5 fr.; 3) dn. Székely Daniel, propriet. in Capusiulu de Campia 5 fr.; 4) dn. Toth János, propriet. in Grebenisiulu de Campia 4 fr.; 5) dn. Teodoru Rece, medicu in M. Ludosiu 2 fr.; 6) dn. Vas. Hossu, capelanu in M. Osiorheiu 2 fr.; 7) dn. Ioane Molnár, control. in M. Osiorheiu 1 fr.; 8) dn. Simeone Papp, parochu in Grebenisiu 1 fr.; 9) dn. Mich. Socanu, parochu in Capusiulu de Campia 2 fr.; 10) dn. Ioane Grauru, adiunctu de conc. la tabl'a reg. in M. Osiorheiu 2 fr.; 11) dn. Antoniu Stoica, consiliariu la tabl'a reg. in M. Osiorheiu 5 fr.; 12) dn. Mateiu Papp de Gridu, asesoriu la tabl'a reg. trans. in pens. 5 fr.. Sum'a totala 40 fr. v. a.

Sibiü 2. Augusta 1871.

Dela secretariatulu asoc. trans.

Publicarea baniloru incursi

la Asoc. dela 8. Iuliu a. c. pàna la 21. Augusta 1871.

1) Prin dn. protop, si cass. despart. cerc. alu Sabesiulu (IV) Ioane Tipeiu s'au tramisu la fondulu asoc.

A. Tacse de membrii ordinari.

a) Dela dn. prot. Ioane Tipeiu pre 187⁰/₁ 5 fr.; b) dn. par. in Sabesiu, Nic. Lázaru pre 187⁰/₁ 5 fr.; c) dn. negociat. in Sabesiu, Dim. Fochsianu pre 187⁰/₁ 5 fr.; d) dn. archivariu in Miercurea, Bas. Greavu pre 187⁰/₁ 5 fr.; e) dn. notariu com. in Poian'a, Nic. Ciugudeanu pre 186⁹/₇₀ 5 fr.; f) dn. parochu in Poian'a, Ioanu Sierbu pre 187⁰/₁ 5 fr.; g) dn. economu in Topircea, Iacobu Greavu pre 187⁰/₁ 5 fr.

B. Tacse de membrii ajutatori.

a) Dela dn. economu in Sabesiu, Sam. Radu 1 fr.; b) dn. econ. in Sabesiu, Nic. Cusiut'a 1 fr.; c) dn. econ. in Sabesiu, Ioanu Germanu Vintila 1 fr.; d) dn. econ. in Sabesiu, Petru Pamfilie 1 fr.; e) dn. econ. in Sabesiu, Tom'a Henegariu 1 fr. Sum'a 40 fr. v. a.

2) Prin dn. negociat. si colect. in Muresiu-Osiorheiu, Ios. Fülepp s'au tramisu: a) dela dn. propriet. in Malomfaleu, Ios. Vladutiü cá tacsu de m. ordin. pentru totu-deauna in o obligat. urb. trans. Nr. 36,824 cu couponii dela 1. Ian. 1872 si pentru diploma 101 fr.; b) dn. negociat. in M. Osiorheiu, G. Moldovanu tacs'a de m. ord. pre 186⁹/₇₀ si 187⁰/₁ 10 fr.; c) dn. negociat. in M. Osiorheiu, Dan. Moldovanu tacs'a pre 186⁹/₇₀ si 187⁰/₁ 10 fr.; d) dn. negot. in M. Osiorheiu, Radu Fogarasi pre 186⁸/₉ 5 fr.; e) dn. ases. de tabl'a in M. Osiorheiu, Antoniu Stoic'a pre 187⁰/₁ 5 fr.; f) dn. negot. in M. Osiorheiu, Ios. Fülepp tacs'a de m. ord. pre 186⁹/₇₀ si 187⁰/₁ 10 fr. Sum'a 141 fr.

3) Prin dn. vic. foraneu in Hatiegu, Petru Popu s'au tramisu: a) dela dsa cá tacsu de m. ord. pre 186⁹/₇₀ 5 fr.; b) dn. par. in Riubarbatu, Stef. Sor'a pre 187⁰/₁ 5 fr. Sum'a 10 fr.

4) De adreptulu la cassa s'au tramisu: a) dela dn. prot. in Clusiu, Gav. Popu pre 187⁰/₁ 5 fr.; b) dn. propriet. in Glodu, Clemente Hossu pre 187⁰/₁ 5 fr. Sum'a 10 fr.

5) Prin dn. redact. alu Federat. Alecs. Romanu s'au tramisu d'in partea societatiei diletantiloru rom. d'in Aradu cá venitulu dela un'a representatiune arangiata in favórea fondului de academia 42 fr.

6) Dn. protop. in Apsia, Alecs. Erdösiu tacs'a de m. ord. pre 187⁰/₁ 5 fr.

7) Prin dn. canon. metrop. si direct. desp. cerc. alu Blasiului, Ioane Fekete Negrutiu s'au transmisu: a) dela Rever. dnii canonici metropolitani Ioane Fekete tacs'a de m. ord. pre 187⁰/₁ 5 fr.; b) Ioane Chirilla pre 187⁰/₁ 5 fr.; c) Ant. Vestemianu pre 187⁰/₁ 5 fr.; d) Elia Vlassa pre 187⁰/₁ 5 fr.; e) Stefanu Manfi pre 186⁹/₇₀ 5 fr.; f) Ioane Pamfilie pre 187⁰/₁ 5 fr.; g) dn. vicerectoriu sem. Teod. Deacu pre 187⁰/₁ 5 fr.; h) dn. super. monast. Eronimu Albani pre 186⁶/₇ 5 fr.; i) dn. profes. de teol. Sim. Micu pre 187⁰/₁ 5 fr.; k) dn. prof. de teol. Stef. Campianu m. ord. nou pre 187⁰/₁ 5 fr.; l) dn. prof. gimn. Al. Micu pre 187⁰/₁ 5 fr.; m) dn. prof. gimn. Ioane M. Moldovanu pre 187⁰/₁ 5 fr.; n) dn. prof. gimn. Nic. Solomonu pre 187⁰/₁ 5 fr.; o) dn. prof. gimn. Bas. Ratiu pre 186⁹/₇₀ si 187⁰/₁ 10 fr.; p) dn. prof. gimn. Ioane Marculetiu m. ord. nou pre 187⁰/₁ 5 fr.; q) dn. prof. gimn. Ioane Germanu pre 187⁰/₁ 5 fr.; r) dn. prof. norm. Georgiu Ratiu pre 186⁹/₇₀ 5 fr.; s) dn. prof. norm. Petru Solomonu tacs'a de m. ord. nou pre 187⁰/₁ 5 fr.; t) dn. prof. norm. Georgiu Munteanu pre 186⁹/₇₀ si 187⁰/₁ 10 fr.; u) dn. adv. dr. Iac. Brandusianu pre 186⁸/₉ si 186⁹/₇₀ 10 fr.; v) dn. jude sing. Nic. Moldovanu pre 186⁴/₅ 5 fr.; w) dn. not. consist. Sim. Popu Mateiu pre 187⁰/₁ 5 fr.; x) dn. negociat. Gr. Pongratiu pre 186⁴/₅ 5 fr.; y) dn. negociat. Mich. Danielu tacs'a de m. ord. nou pre 187⁰/₁ 5 fr.; z) dn. prof. de gimn. si de semnu Paulu Marinu tacs'a de m. ord. nou pre 187⁰/₁ 5 fr.; aa) dn. secretariu metrop. dr. Victoru Mihalli pre 187⁰/₁ 5 fr. Sum'a 145 fr.

8) Prin directiunea despart. cerc. alu Blasiului (XX) s'au transmisu:

a) Tacs'a de membrii ord. nou:

a) dela dn. adv. in San-Martinu, Ios. Nestoru pre 187⁰/₁ 5 fr.; b) dn. ases. in S. Martinu, Alecs. Surdu pre 187⁰/₁ 5 fr.; c) dn. jude prim. in S. Martinu, Potsa Iosifu pre 187⁰/₁ 5 fr.; d) dn. par. in Petrilac'a romana, Aaronu Gerasimu pre 187⁰/₁ 5 fr.; e) dn. ases. in D. S. Martinu, Tompos Gergely pre 187⁰/₁ 5 fr.; f) dn. ases. in D. S. Martinu, Kispál Albert pre 187⁰/₁ 5 fr.; g) dn. propriet. in Giulusiu, Vas. Popu pre 187⁰/₁ 5 fr.; h) dn. cancel. in D. S. Martinu, Petru Okos pre 187⁰/₁ 5 fr.; i) dn. par. in Ernutu, Petru Nirasteanu pre 187⁰/₁ 5 fr.; k) dn. cancel. in D. S. Martinu, Georgiu Macaveiu pre 187⁰/₁ 5 fr.; l) dn. vicecomite in Boziasiu, Bas. Moldovanu pre 187⁰/₁ 5 fr.; m) dn. par. in Ogr'a, Ioach. Ciacianu pre 187⁰/₁ 5 fr.; n) dn. par. in Cetate-de-balta, Bas. Stoianu pre 187⁰/₁ 5 fr.

b) Tacs'a de membrii ajutatori.

o) dn. propriet. in Cetate-de-balta, Basiliu Cucuiu 1 fr.; p) dn. propriet. in Sancelu, Ioane Fratila 1 fr.; q) dn. par. in Boziasiu, Teod. Almasianu 1 fr.; r) dn. par. in Senca, Michaelu Popa Lupu 1 fr.; s) dn. par. in Brianu, Georgiu Popovicuiu 1 fr.; t) dn. cantoriu in Brianu, Vas. Troianu 1 fr. Sum'a 71 fr. v. a. D'in acestia s'au transmisu numai 65 fr.

9) Prin direct. despart. cerc. alu Selagiului s'au tramesu

a) Tacs'a de membrii ordinari.

a) dela dn. par. in Chinesdu, Ioane Cosma pre 187⁰/₁ si pentru diploma 6 fr.; b) dn. protop. in Naprade, Ioane Keseli pre 186⁹/₇₀ 5 fr.; c) dn. par. in Sancraiu, Ambrosiu Popu pre 187⁰/₁ si pentru diploma 6 fr.; d) dn. vicariu in Siemleu, Dem. Coroianu pre 186⁹/₇₀ 5 fr.; e) dn. ases. in Siemleu, dr. Ioanu Maniu pre 186⁹/₇₀ 5 fr.; f) dn. adv. in Siemleu, Vas. Popu pre 187⁰/₁ si pentru diploma 6 fr.; g) dn. par. in Chusielu, Georgiu Modi tacs'a de m. ord. nou pre 187⁰/₁ si pentru diploma 6 fr.; h) dn. par. in Ersudur'a, Ioane Moldovanu de m. ord. nou pre 187⁰/₁ si pentru dipl. 6 fr.; i) dn. par. in Maladia, Constantinu Szabo de m. ord. nou pre 187⁰/₁ si pentru dipl. 6 fr.; k) dn. par. in Girventa, Ioanu Contiu de m. ord. nou pre 187⁰/₁ si pentru diploma 6 fr.; l) dn. invetiat. in Hidvég, Ioanu Cosma de m. ord. nou pre 187⁰/₁ si pentru diploma 6 fr.

b) Tacs'a de membrii ajutatori.

m) dela dn. not. in Siemleu, Ioanu Moldovanu 1 fr.; n) dn. invetiat. in Giurtelecu, Teod. Blidariu 1 fr.; o) dn. invetiat. in Christelcu, Vas. Dragosiu 1 fr.; p) dn. invetiat. in Supuru, Stef. Timocu 1 fr.; q) dn. adv. in Siemleu, Ioanu Angialu tacs'a pentru diploma 1 fr. Sum'a 68 fr.

10) Au incursu de-adreptulu la cass'a asociat. a) dela dn. negot. in Bucuresci, Ioane Alessiu tacs'a de m. ord. pre 186⁴/₅ — 186⁹/₇₀ 30 fr.; b) dn. cons. aul. si vicepres. alu asoc. Iacobu Bolog'a tacs'a pre 187⁰/₁ 5 fr.; c) dn. cons. gub. Elia Macelariu pre 187⁰/₁ 5 fr.; d) dn. propriet. Vis. Romanu pre 187⁰/₁ 5 fr.

11) Prin dn. archiv. distr. Elia Burduhosu d'in Naseudu, s'au tramesu: a) dela dn. direct. gimn. dr. Ioanu Lazaru pre 187⁰/₁ 5 fr.; b) dn. prof. gimn. Ioanu Marcianu pre 187⁰/₁ 5 fr.; c) dn. prof. gimn. Max. Popu pre 187⁰/₁ 5 fr.; d) dn. proto-not. distr. Nic. Besanu pre 187⁰/₁ 5 fr.; e) dn. archiv. distr. E. Burduhosu pre 187⁰/₁ 5 fr.

12) Au mai incursu la cass'a asoc.: a) dela dn. vicerec. semin. in Vien'a, dr. Greg. Silasi pre 186⁷/₈ si 186⁸/₉ 10 fr.; b) dn. consil. in pens. Georgiu Angyal pre 186⁹/₇₀ 5 fr.

13) Dela dn. bar. Dav. Ursu de Margine s'au primitu cá ofertu in favórea fondului de academia in 2 buc. obligat. conv. Nr. 386939 si 404068 cu coup. dela 1. Fauru 1872 sum'a de 200 fr.

14) Prin direct. desp. cerc. Brasiovu (I) a) dela dn. c. r. capit. in pens. Lud. Romanu tacs'a pre 187⁰/₁ 5 fr.; b) dn. direct. gimnas. Iacobu Muresianu tacs'a pre 186⁴/₅ 5 fr.

15) Dn. par. d'in Dorna-Candreni in Bucovin'a, Isidoru Procopovicuiu 1 obligat. urb. trans. Nr. 33188 cu coup. d'in 1. Iuliu 1872 pe 100 fr.

16) Prin direct. despart. cerc. alu Deesiului (XII) s'au tramesu la fondulu asoc. cá tacse de m. ord. si ajutatori, adunate prin staruinti'a dlui prot. in Lapusiulu ung., Dem. Varn'a si anume: a) dela dsa Dem. Varn'a cá m. ord. pentru totu-deauna in obligat. de statu Nr. 302,025 cu coup. dela 1. Aprile 1872 100 fr.; b) dn. prof. norm. Teod. Rosiu cá tacs'a de m. ord. pentru totu-deauna in obligat. de statu Nr. 302,024 100 fr.; c) dn. actuariu la cartile fundat. in Lapusiulu ung. Bas. Sinteu m. ord. nou pre 187⁰/₁ 5 fr.; d) dn. preotu gr. cath. Ioane Maxinu d'in Suciulu de susu m. ord. nou pre 187⁰/₁ 5 fr.; e) dn. not. com. in Cupsieni, Teod. Gavrusiu tacs'a pre 186⁸/₉ 5 fr.; f) dn. not. com. in Rohia, Nic. Cosnea 1 fr.; g) dn. preotu in Dobriculu Lapusiului, Ioane Iug'a 1 fr.; h) dn. sergente in M. Lapsiu, Greg. Ballanu 1 fr.; i) dn. Iovu Pop'a, diurn. la cartile fund. in Rohia 1 fr.; k) dn. not. com. in Lapusiulu rom. Georgiu Popu sen. 1 fr.; l) dn. not. com. in Grosi, Mac. Popu 1 fr.; m) dn. poses. in Peteritea B. Lazaru Ratiu 1 fr.; n) dn. stud. in Libotiu, Georgiu Pertia 1 fr.; o) dn. preotu in Dobricinasiu, Ioane Bodea 1 fr.; p) dn. doc. in Boereni, Aureliu Manu 1 fr.; q) dn. respic. in M. Lapos, Basiliu Iug'a tacs'a de m. ord. nou pre 187⁰/₁ 5 fr.; r) dn. invetiat. in Lapusiulu roman., Georgiu Popu jun. 1 fr.; s) dn. supravighiet. fin. in Lapusiulu ung., Ioane Csighi tacs'a de m. ord. nou pre 187⁰/₁ 5 fr. Sum'a 236 fr.

17) Prin dn. protop. si colect. asoc. in Turd'a, Iac. Lugosianu s'au tramesu: a) dela dn. par. in Teurenii de pre Campia, Nic. Deacu tacs'a de m. ord. pre 187⁰/₁ 5 fr.; b) cu ocaziunea adun. gener. cerc. a despart. tiente la Turd'a in 15. Iuliu cá tacse de m. ord. si ajut. (numele se voru publicá dupa ce va veni protocolulu resp.) au incursu 19 fr.; c) dn. par. rom. in Grindu, Nic. Tamasiu tacs'a de m. ord. pre 187⁰/₁ 5 fr.; d) dn. protop. in Turd'a, Iac. Lugosianu tacs'a de m. ord. pre 187⁰/₁ 5 fr.; e) dn. adv. in Turd'a dr. Ioane Ratiu tacs'a de m. ord. pre 187⁰/₁ 5 fr. Sum'a 39 fr.

Sibiuiu in 21. Aug. 1871.

Dela secretariatulu asoc. trans.